

ในเว็บไซต์ “อิโระโดะริ” ได้เปิดเผย “วิธีการสอนของแบบเรียนอิโระโดะริ” แล้ว ซึ่งในนั้นท่านจะสามารถดูวิดีโอวิธีการสอนได้

ข่าวเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

ในคอร์สนี้จะแนะนำข้อมูลข่าวสารล่าสุดของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่

The Japan Foundation จัด และได้รับความสนใจอย่างสูงจากผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ

มิถุนายน 2022

The Japan Foundation Japanese-Language Institute

Top > いろどりの教え方

入門 初級1 初級2 付属教材・資料 **いろどりの教え方**

教え方動画

『いろどり 生活の日本語』の使い方
— 入門(A1) 活動別の進め方 —

『いろどり 生活の日本語』の使い方
— 入門(A1) 活動別の進め方 —

『いろどり 生活の日本語』の使い方
— 初級1(A2) 第7課を例に —

教案：入門(A1) 第5課 活動3-5、第6課 活動5

活動	説明	進め方	所要時間	ポイント	時間
1. 挨拶の練習	「こんにちは」を覚えて、2人組で練習して、できるうちに全員で練習する。				
2. この国の言葉	「こんにちは」を覚えて、2人組で練習して、できるうちに全員で練習する。				
3. この国の言葉	「こんにちは」を覚えて、2人組で練習して、できるうちに全員で練習する。				
4. この国の言葉	「こんにちは」を覚えて、2人組で練習して、できるうちに全員で練習する。				
5. この国の言葉	「こんにちは」を覚えて、2人組で練習して、できるうちに全員で練習する。				

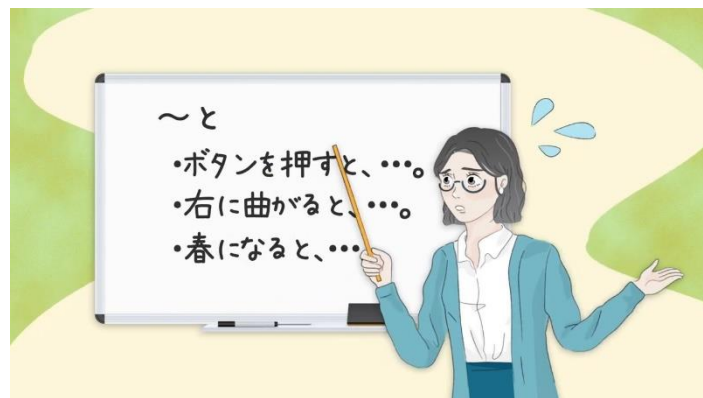
教案：初級1(A2) 第7課 活動1-4

“อิโระโดะริ ภาษาญี่ปุ่นในการดำรงชีวิต” (ต่อไปจะเรียกว่า “อิโระโดะริ”) เป็นแบบเรียนที่จัดทำสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่มีจุดมุ่งหมายจะดำรงชีวิตที่ญี่ปุ่น ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ฟรีจากเว็บไซต์

(<https://www.irodori.jp/>) รวมทั้งยังมีแบบเรียนเพิ่มเติมและจัดทำออกมาเป็นเวอร์ชันภาษาต่างๆ และสถานศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั่วโลกให้ความสนใจนำไปใช้
แบบเรียนได้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ออกมาเป็นภารกิจ Can-do = การใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อไปทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้ในสถานการณ์การดำเนินชีวิตจริงในประเทศญี่ปุ่น

แต่มีเสียงจากครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์สอนที่มุ่งเน้นการทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายการเรียนรู้ Can-do ว่า “ไม่รู้ว่าจะสอนอย่างไรดี” “รูปแบบแนวทางของแบบเรียนเล่มนี้ไม่เหมือนกับแบบเรียนที่ผ่านมา เลย์เอาท์ดูยาก” ต่างๆ เป็นต้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูผู้สอนที่คุ้นเคยกับวิธีการสอนที่เน้นไวยากรณ์เป็นหลัก ซึ่งเป็นแนวการสอนภาษาญี่ปุ่นที่แพร่หลายมายาวนาน ก็จะรู้สึกสับสนกับวิธีการสอนของแบบเรียน “อิโรโดะริ” เลยทำให้บางที่ไม่สามารถนำคอนเซ็ปต์ของแบบเรียน “อิโรโดะริ” ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพจากคลิป PR “IRODORI”

ลองทบทวนวิธีการสอน “อิโรโดะริ” ที่ทำอยู่เป็นรูปแบบนี้เช่นนี้หรือไม่

ขอให้ลองพิจารณาจากตัวอย่างต่อไปนี้

☹ **อธิบายรูปประโยคทั้งหมดก่อน แล้วค่อยให้ฝึกหรือเข้าสู่กิจกรรมต่างๆ**

ครูผู้สอนบางท่านคิดว่า จำเป็นต้องอธิบายไวยากรณ์ หรือรูปประโยคที่จะเรียนในวันนั้นๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจทั้งหมดก่อน แต่จากงานศึกษาวิจัยเรื่อง SLA (Second Language Acquisition การเรียนรู้ภาษาที่สอง) ทำให้ทราบว่า แม้ว่าจะฟังคำอธิบายและมีความรู้เรื่องไวยากรณ์ติดตัวก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ส่งผลให้สามารถสื่อสารได้

แบบเรียนอิโรโดะรินั้นอิงตามแนวคิด SLA โดยจะเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้สังเกตรูปประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร และค้นพบหลักเกณฑ์ไวยากรณ์ต่างๆด้วยตัวเอง จากที่ได้ลองสื่อสารจริง

㊦ ให้ผู้เรียนอ่านสคริปต์ในแบบเรียน โดยไม่ให้ฟังตัวอย่างบทสนทนา

“อิโระโตะริ” เน้นเรื่องการ input ด้วยเสียง เนื่องจากมองว่าการที่ผู้เรียนจะสามารถพูดได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการ input ที่มาก่อนในอันดับแรก ตัวอย่างบทสนทนาที่ปรากฏในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีไว้เพื่อ input ให้ฟังแล้วเข้าใจ เลยไม่จำเป็นต้องให้ผู้เรียนอ่านออกเสียง

㊦ เวลาอธิบายรูปประโยคที่กำลังเรียน มีการยกตัวอย่างที่ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ มาอธิบายประกอบเพิ่ม

ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีที่สอนรูปประโยค 「～と、～」 มีครูผู้สอนบางท่านก็มักจะยกประโยคตัวอย่างที่ใช้สถานการณ์อื่นๆ มาให้ผู้เรียนได้รู้ด้วย เช่น 「ボタンを押すと、動きます」「右に曲がると、郵便局があります」「春になると、桜が咲きます」 แต่ในแบบเรียน “อิโระโตะริ” นั้น การเรียนรู้รูปประโยคมีไว้สำหรับทำภารกิจ Can-do นั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนเห็นรูปประโยคตัวอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำภารกิจ Can-do รูปประโยคตัวอย่างที่ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ให้ไปฝึกซ้ำอีกทีในตอนที่ทำกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้รูปประโยคนั้นเพื่อทำภารกิจ Can-do ให้สำเร็จ

㊦ ในการฝึกพูดขั้นสุดท้ายของกิจกรรม ให้ผู้เรียนฝึกแค่เปลี่ยนคำศัพท์เท่านั้น

เป้าหมายท้ายสุดของการฝึกพูดก็คือ การได้พูดโดยคำนึงถึงจุดประสงค์ในการพูดและสื่อสารในเนื้อหาที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในสถานการณ์จริงเพราะฉะนั้น กิจกรรมบทบาทสมมติในช่วงท้ายกิจกรรมนั้น จึงไม่ควรจบลงตรงที่การฝึกแทนที่คำศัพท์เท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญกับการฝึกพูดในเรื่องที่ผู้เรียนอยากจะทำจริงๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์และจุดประสงค์ในการสื่อสาร

ในหน้าเพจ “วิธีการสอนอิโระโตะริ”

กรณีที่ยกมาข้างต้นนั้นถือว่าเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่ง ยังมีเสียงเรียกร้องจากครูผู้สอนว่าต้องการทราบวิธีการสอน “อิโระโตะริ” อย่างละเอียด โดยเฉพาะจากครูที่สอนโดยเน้นไวยากรณ์เป็นหลักมาโดยตลอดว่า ต้องการเอกสารที่ดูแล้วสามารถเข้าใจได้เลยว่า “อิโระโตะริ” ใช้สอนอย่างไร เพื่อตอบสนองความต้องการนี้ทางเจแปนฟาวนด์ชันจึงได้จัดสร้างเพจ “วิธีการสอนอิโระโตะริ” ขึ้นใหม่ บนเว็บไซต์ “อิโระโตะริ” เมื่อเดือนพฤษภาคม 2022 รวมทั้งได้อัปโหลดคลิปวิดีโอการสอนบนเพจนั้นด้วย

เพจ “วิธีการสอนอิโระโตะริ” เป็นเพจสำหรับครูผู้สอนที่ใช้หรือต้องการใช้แบบเรียนอิโระโตะริในการสอน ขณะนี้ได้อัปโหลดคลิปวิธีการสอนจำนวน 2 คลิป รวมถึงแผนการสอน และในอนาคตก็มีแผนที่จะใส่

ลิงก์ของคลิปสัมมนาเกี่ยวกับการสอนอิโรโดริ รวมถึงจะใส่ข้อมูลเกี่ยวกับ “ถามตอบเกี่ยวกับวิธีการสอน” ต่างๆเพิ่มอีกด้วย

ในหน้าเว็บไซต์หลักของอิโรโดริภาษาญี่ปุ่น จะมีไอคอนของเพจ “วิธีการสอนอิโรโดริ” ซึ่งอยู่ติดกับไอคอน “สื่อและเอกสารเพิ่มเติม” เมื่อคลิกที่ไอคอนนี้ ก็จะสามารถเข้าสู่เพจ “วิธีการสอนอิโรโดริ” ได้เลย

รายละเอียดเกี่ยวกับ คลิปวิดีโอการสอน

คลิปวิดีโอที่อัปโหลดในเพจ จะมีทั้งหมด 2 คลิป ได้แก่

1. คลิปวิธีการสอน วิธีการใช้ “อิโรโดริ ภาษาญี่ปุ่นในการดำรงชีวิต” – เบื้องต้น (A1) วิธีการดำเนินกิจกรรมแต่ละอย่าง (83 นาที)
2. คลิปวิธีการสอน วิธีการใช้ “อิโรโดริ ภาษาญี่ปุ่นในการดำรงชีวิต” – ขั้นต้น1 (A2) ตัวอย่างชั่วโมงเรียนบทที่ 7 (67 นาที)

คลิปที่ 1 เป็นคลิปการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสำนักงานเจแปนฟาวนด์ระดับประจำพจนมปัญญา เป็นเนื้อหาของบทที่ 5 และบทที่ 6 ในเล่มเบื้องต้น (A1) โดยจะนำเสนอภาพการเรียนรู้การสอนในกิจกรรมฝึกทักษะ “การพูด” 2 กิจกรรม และกิจกรรมฝึกทักษะ “การเขียน” และ “การอ่าน” อย่างละ 1 กิจกรรม ส่วนคลิปที่ 2 เป็นคลิปการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสำนักงานเจแปนฟาวนด์ระดับกรุงเทพฯ เป็นเนื้อหาบทที่ 7 เล่มขั้นต้น1 (A2) ทั้งบท ในคลิปจะมีเนื้อหาในส่วนของการนำเข้าสู่บทเรียน, กิจกรรม 1 “การฟัง”, กิจกรรม 2 “การพูด”, กิจกรรม 3 “การอ่าน” และ กิจกรรม 4 “การเขียน”

โดยแต่ละคลิปนั้น จะมีการอธิบายถึงลำดับของกิจกรรมต่างๆโดยคร่าวๆ แล้วก็จะนำเสนอภาพบรรยากาศในห้องเรียนจริงและเนื้อหาของแบบเรียน โดยจะอธิบายในแต่ละส่วนว่ามีความสำคัญ มีวัตถุประสงค์ มีวิธีการดำเนินกิจกรรม และข้อควรระวังอย่างไรแบบละเอียด รวมถึงจะพูดถึงประเด็นต่างๆที่ได้หยิบยกเป็นตัวอย่งขึ้นมาก่อนหน้านี้ด้วย หากได้รับชมคลิปการสอน “อิโระโตะริ” แล้วก็จะทำให้สามารถเข้าใจถึงประเด็นสำคัญต่างๆในการสอน “อิโระโตะริ” ได้ ซึ่งท่านสามารถชมกิจกรรมทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ เหมือนกับท่านเข้าคลาสเพื่อชมการเรียนการสอน หรือจะชมบางส่วนที่สนใจก็สามารถทำได้เช่นกัน

ในชั้นเรียนจะใช้ภาษากลางของแต่ละประเทศในการสอน แต่ในกรณีชั้นเรียนที่ไม่มีภาษากลางร่วมกัน อย่างเช่นในชั้นเรียนที่ประเทศญี่ปุ่นจะมีนักเรียนที่มีหลายสัญชาติ ก็จะมีคำอธิบายซึ่งสามารถนำไปใช้อ้างอิงในการสอนนักเรียนที่มีหลายสัญชาติได้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมี แผนการสอน ของแต่ละคลิปอัปโหลดไว้ด้วยเช่นกัน หากดูแผนการสอนไปพร้อมกับชมคลิปวิดีโอการสอน ก็จะทำให้มองเห็นลำดับการสอนได้อย่างครอบคลุม

ภาพจากคลิปเบื้องต้น (A1)

ภาพจากคลิปขั้นต้น1 (A2)

เข้าใจวิธีการสอน “อิโระโตะริ” จากคลิปวิดีโอ

หากได้รับชมคลิปวิดีโอก็จะสังเกตได้ว่า “อิโระโตะริ” นั้นสามารถสอนตามลำดับในแบบเรียนได้เลยมักจะได้ ยินบ่่อยๆว่าห้าม “สอนตามตำรา”แต่ต้อง “ใช้ตำราเป็นส่วนหนึ่งในการสอน” ซึ่งคำพูดเหล่านั้นน่าจะเป็นคำกล่าวในสมัยที่คาดหวังให้ครูสอนในแนวที่เน้นการสื่อสาร ซึ่งในสมัยนั้นมีแต่ตำราเรียนที่เน้นไวยากรณ์เท่านั้นโดยที่ในสมัยนั้นครูจะต้องคิดสถานการณ์ในการ “นำเข้าสู่รูปประโยคของบทเรียนนั้นๆ” และจะต้องหากิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการสื่อสารได้อย่างอิสระ โดยนำมาจากตำราเล่มอื่น หรือสร้างแบบฝึกขึ้นเอง

แต่สำหรับ“อิโรโตะริ” นั้น เป็นแบบเรียนที่จัดทำขึ้นด้วยเป้าหมายที่เน้นเรื่องการสื่อสารตั้งแต่แรก ลำดับกิจกรรมในแบบเรียนที่ใช้ในการสอนได้จัดทำโดยอ้างอิงผลสัมฤทธิ์งานวิจัยของทฤษฎีการสอนภาษาต่างประเทศและSLA เพื่อให้บรรลุภารกิจCan-do ดังนั้นหากสอนตามลำดับในแบบเรียนแล้ว ก็จะสามารถบรรลุภารกิจCan-doได้ = เป็นตำราที่จัดทำเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง และแน่นอนสามารถนำไปปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมในการเรียนแต่ละแห่งได้ แต่อย่างไรก็ตามในขั้นแรกหากครูผู้สอนได้ลองสอนตามลำดับในตำราเรียน จะทำให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของตำราเรียนได้ “อิโรโตะริ” เป็นตำราที่ใช้งานได้ง่ายมาก แม้แต่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย ก็ไม่ต้องยุ่งยากเตรียมการสอน และใครๆก็สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หากเป็นครูผู้สอนที่เปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และไม่สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดในเรื่องการสอนที่เน้นไวยากรณ์ ก็อยากให้ลองชมคลิปวิดีโอการสอนนี้แล้วลองใช้แบบเรียนอิโรโตะรินี้ดู

ทางทีมงานผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เพจ “วิธีการสอนอิโรโตะริ” และ คลิปวิดีโอการสอน “อิโรโตะริ” ต่างๆจะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่านที่สอนแบบเรียนอิโรโตะริ

(ISOMURA Kazuhiro / Lecturer, The Japan Foundation Japanese-Language Institute)

สามารถอ่านบทความภาษาญี่ปุ่นได้ที่นี้

日本語の記事はこちらからお読みいただけます。

<https://www.jpf.go.jp/j/project/japanese/teach/tsushin/news/202206.html>